

چک لیست اصلاح شده برای ارزیابی ایتسم در کودکان – نسخه ی تجدید نظر شده (M-CHAT-R)

لطفا به سوالات زیر که در مورد رفتارهای کودکان است پاسخ دهید. هنگام پاسخ دادن به سوالات به یاد داشته باشید که آنچه که کودکان معمولاً انجام می دهد را مدنظر قرار دهید. اگر برخی از رفتارهایی که در این چک لیست به آنها اشاره شده است را فقط یکی - دو بار در کودکان مشاهده کردید ولی کودکان همیشه این رفتارها را نشان نمی دهد، گزینه "خیر" را انتخاب کنید. لطفاً به تمام سوالات با انتخاب گزینه "آری" یا "خیر" پاسخ دهید.

خیر	آری	1- آیا زمانیکه به چیزی در گوشه ای از اتاق اشاره می کنید، کودکان به آن شی نگاه می کند؟ (به عنوان مثال وقتی به یک اسباب بازی و یا حیوان اشاره می کنید، کودکان به آن اسباب بازی یا حیوان نگاه می کند)
خیر	آری	2- آیا تا به حال گمان کردید که کودکان ممکن است ناشنوا باشد؟
خیر	آری	3- آیا کودک شما بازی های وانمودی یا ساختگی انجام می دهد؟ (به عنوان مثال وانمود کند که از لیوان خالی آب می خورد، وانمود کند با تلفن صحبت می کند یا وانمود می کند که به عروسک یا حیوانات عروسکی غذا می دهد)
خیر	آری	4- آیا کودک شما بالا رفتن از اشیاء را دوست دارد؟ (به عنوان مثال بالا رفتن از میبل، وسایل پارک یا پله ها را دوست داشته باشد)
خیر	آری	5- آیا کودک شما با انگشتانش حرکات غیرعادی در جلوی چشمانش انجام می دهد؟ (به عنوان مثال انگشتانش را نزدیک چشمانش دائماً تکان دهد)
خیر	آری	6- آیا زمانیکه کودک شما چیزی را می خواهد یا نیاز به کمک دارد از انگشت خود برای اشاره کردن استفاده می نماید؟ (به عنوان مثال به خوراکی یا اسباب بازی که دور از دسترس او قرار دارد اشاره می کند)
خیر	آری	7- آیا کودک شما با اشاره کردن چیزهایی که برایش جالب است را به شما نشان می دهد؟ (به عنوان مثال به هواپیما در آسمان اشاره کند یا به کامیونی که از خیابان رد می شود اشاره کند)
خیر	آری	8- آیا کودک شما به کودکان دیگر علاقه ای دارد؟ (به عنوان مثال کودکان دیگر را تماشا کند، یا به آنها لبخند بزند و یا با آنها همراه شود)
خیر	آری	9- آیا کودک شما با آوردن یک شی یا نگه داشتن آن در مقابل شما (بدون اینکه هدفش خواستن آن شی باشد) تلاش می کند تا آن شی را به شما نشان دهد؟ (به عنوان مثال یک گل یا حیوان عروسکی و یا کامیون اسباب بازی را به شما نشان دهد)

خیر	آری	10- آیا زمانیکه اسم کودکتان را صدا می زنید، او واکنش نشان می دهد؟ (به عنوان مثال زمانیکه اسمش را صدا می زنید او به سمت صدا بر میگردد، یا با کلام و صداسازی واکنش نشان می دهد و یا وقتیکه اسمش را صدا میزنید کاری را که در حال انجام دادن آن است متوقف می کند)
خیر	آری	11- زمانیکه شما به کودکتان لبخند می زنید، آیا او در پاسخ به لبخند شما لبخند می زند؟
خیر	آری	12- آیا کودک شما زمانیکه صداهای معمول روزمره را می شنود، ناراحت و آشفته می شود؟ (به عنوان مثال صدای جاروبرقی یا صدای موسیقی و آهنگ بلند او را آشفته می کند)
خیر	آری	13- آیا کودک شما می تواند راه برود؟
خیر	آری	14- آیا کودک شما زمانیکه با او حرف می زنید یا با او بازی می کنید و یا به او لباس می پوشانید به چشمان شما نگاه میکند؟
خیر	آری	15- آیا کودک شما تلاش می کند تا کارهایی که شما انجام می دهید را تقلید کند؟ (به عنوان مثال به تقلید از شما با دست بای بای کند یا دست بزند و یا صداهای خنده داری که شما تولید می کنید را تقلید کند)
خیر	آری	16- آیا وقتیکه شما سر خود را به سمت چیزی یا شیئی بر می گردانید تا به آن نگاه کنید، کودک شما نگاه شما را دنبال می کند (تا ببیند شما به چه چیزی نگاه می کنید)
خیر	آری	17- آیا کودک شما تلاش می کند تا توجه شما را به سمت خودش جلب کند؟ (به عنوان مثال به شما بگوید "منو نگاه کن" یا "به من نگاه کن" و یا به شما طوری نگاه کند که هدفش این باشد که شما او را تشویق کنید)
خیر	آری	18- آیا کودک شما کارهایی را که به او می گوئید تا انجام دهد را درک می کند؟ (به عنوان مثال وقتیکه بدون اشاره کردن به او می گوئید "کتاب را روی صندلی بذار" یا "پتو را برای من بیار" کودک شما دستور شما را درک می کند)
خیر	آری	19- وقتی اتفاق جدیدی رخ می دهد، آیا کودک شما به چهره ی شما نگاه می کند تا واکنش شما را در مورد آن اتفاق جدید ببیند؟ (به عنوان مثال زمانیکه کودک شما صدای عجیب و غریب یا خنده داری می شنود و یا اسباب بازی جدیدی می بیند به چهره شما نگاه می کند)
خیر	آری	20- آیا کودک شما فعالیت ها یا بازی های حرکتی (که همراه با جست و خیز است) را دوست دارد؟ (به عنوان مثال تاب خوردن یا روی زانوی شما بالا و پایین شدن را دوست دارد)

دستور العمل استفاده از MCHAT-R :

MCHAT-R می تواند توسط والدین، مراقبین کودک، متخصصین و درمانگران برای ارزیابی احتمال وجود اختلال طیف اتیسم در کودکان 16 تا 30 ماهه مورد استفاده قرار گیرد. هدف اولیه این چک لیست افزایش حساسیت به منظور کشف بیشترین تعداد افرادی است که ممکن است مبتلا به اتیسم باشند. بنابراین ممکن است تمامی افرادی که با این تست به عنوان در معرض خطر برای وجود اتیسم تشخیص داده می شوند، مبتلا به اتیسم نباشند ولی این افراد به احتمال زیاد ممکن است به سایر اختلالات رشدی و یا تاخیر رشد مبتلا باشند.

نحوه ی نمره گذاری MCHAT-R :

برای همه سوالات بالا بجز سوالات 2, 5 و 12 پاسخ "خیر" نشانه احتمال ابتلا به اتیسم است و نمره یک را برای پاسخ های خیر در این گروه از سوالات منظور نمائید. ولی برای سوالات 2, 5 و 12 پاسخ "آری" نشانه احتمال ابتلا به اتیسم است و نمره یک را برای پاسخ های آری در این گروه از سوالات منظور نمائید.

احتمال کم برای ابتلا به اتیسم:

اگر مجموع نمرات کودک بین 0 تا 2 شد، نشانه احتمال ضعیف ابتلا به اتیسم است. اگر چنین کودکی زیر 24 ماهگی است بهتر است بعد از 24 ماهگی مجدداً توسط این چک لیست مورد ارزیابی قرار گیرد.

احتمال متوسط برای ابتلا به اتیسم:

اگر مجموع نمرات کودک 3 تا 7 شد، بخش دوم این آزمون که "مصاحبه پیگیری کننده" یا MCHAT-R/F است را انجام دهید تا اطلاعات بیشتری در مورد سوالاتی که نمره یک گرفته اند کسب کنید. اگر بعد از اجرای "مصاحبه پیگیری کننده" مجموع نمرات کودک 2 یا بالاتر بود، کودک را برای ارزیابی های تشخیصی کاملتر (با تست های اصلی تشخیص اتیسم) و ارزیابی های لازم برای مداخلات زودهنگام ارجاع دهید. ولی اگر مجموع نمرات کودک بعد از اجرای "مصاحبه پیگیری کننده" 0 یا 1 شد، احتمال ابتلا به اتیسم در کودک منتفی است و نیازی به ارجاع کودک نیست. البته اگر بعداً علائم هشدار دهنده در مورد اتیسم در این کودک باقی مانده بود بهتر است دوباره با این چک لیست مورد ارزیابی قرار گیرد.

احتمال زیاد برای ابتلا به اتیسم :

اگر مجموع نمرات کودک 8 تا 20 شد، بدون اجرای "مصاحبه پیگیری کننده" می توانید کودک را برای ارزیابی های تشخیصی کاملتر (با تست های اصلی تشخیص اتیسم) ارجاع دهید.

بخش "مصاحبه پیگیری کننده" یا MCHAT-R/F

بخش "مصاحبه پیگیری کننده" یا MCHAT-R/F فقط برای آن دسته از سوالات که نمره یک گرفته است باید اجرا شود. اگر در دو سوال از این دسته سوالات پاسخ های قبلی خانواده تایید گردد (یعنی اثبات گردد که کودک آن رفتار را ندارد یا در سوالات 2, 5 و 12 اثبات گردید که کودک آن رفتار را دارد) ، بایستی کودک را هرچه سریعتر برای ارزیابی با تست های تشخیصی یا ارزیابی برای مداخلات اولیه ارجاع داد.

توجه داشته باشید که ممکن است در این بخش والدین در پاسخ به سوالات از واژه هایی مانند "شاید" یا "احتمالا" استفاده کنند. در اینگونه مواقع از والدین پرسید که غالبا کودک چگونه است و بر اساس رفتار کودک در اغلب موارد تصمیم بگیرند که آیا کودک آن رفتار را دارد یا ندارد. زمانیکه والدین نمی توانند قاطعانه "آری" یا "خیر" را بیان کنند و با شک و تردید پاسخ می دهند، بایستی در چنین مواقعی مصاحبه کننده ، خودش، براساس پاسخ های والدین تصمیم بگیرد که آیا کودک آن رفتار را دارد یا ندارد.

لطفا دقت کنید که در بخش "مصاحبه پیگیری کننده" به جای بلی و خیر، از گزینه های "این رفتار را دارد" و "این رفتار را ندارد" استفاده شده است که به اختصار در فرم ثبت نتایج مصاحبه پیگیری کننده به عنوان "دارد" و "ندارد" نوشته شده است ولی در توضیحات هر سوال "این رفتار را دارد" و "این رفتار را ندارد" بطور کامل بیان شده است.

برای اطلاعات بیشتر در مورد این چک لیست و بخش مصاحبه پیگیری کننده می توانید به وب سایت رسمی این چک لیست به نشانی زیر مراجعه نمایید:

www.mchatscreen.com

همچنین می توانید نسخه انگلیسی یا زبان های دیگر این چک لیست را از نشانی فوق دانلود نمایید. در صورتیکه در مورد نسخه انگلیسی این چک لیست یا استفاده از آن در تحقیقات سوالی دارید، می توانید به دکتر دینا رابینز به نشانی زیر ایمیل بزنید:

DianaLRobins@gmail.com

در صورتیکه در مورد ترجمه فارسی این چک لیست سوالی داشتید می توانید به اینجانب به نشانی زیر ایمیل بزنید:

mghanadzade@gmail.com

یا می توانید با شماره های زیر تماس بگیرید: 22513891 و 021)22525167

ترجمه: مهدی قنادزاده، آسیب شناس گفتار و زبان و کارشناسی ارشد کودکان اتیسم از دانشگاه بیرمینگهام انگلستان

فرم ثبت نتایج مصاحبه پیگیری کننده M-CHAT-R /F

لطفا دقت کنید که در بخش "مصاحبه پیگیری کننده" به جای بلی و خیر، از گزینه های "این رفتار را دارد" و "این رفتار را ندارد" استفاده شده است که به اختصار در جدول زیر "دارد" و "ندارد" نوشته شده است ولی در توضیحات هر سوال "این رفتار را دارد" و "این رفتار را ندارد" بطور کامل بیان شده است.

ندارد	دارد	1- آیا زمانیکه به چیزی در گوشه ای از اتاق اشاره می کنید، کودکان به آن شی نگاه می کند؟ (به عنوان مثال وقتی به یک اسباب بازی و یا حیوان اشاره می کنید، کودکان به آن اسباب بازی یا حیوان نگاه می کند)
ندارد	دارد	2- آیا تا به حال گمان کردید که کودکان ممکن است ناشنوا باشد؟
ندارد	دارد	3- آیا کودک شما بازی های وانمودی یا ساختگی انجام می دهد؟ (به عنوان مثال وانمود کند که از لیوان خالی آب می خورد، وانمود کند با تلفن صحبت می کند یا وانمود می کند که به عروسک یا حیوانات عروسکی غذا می دهد)
ندارد	دارد	4- آیا کودک شما بالا رفتن از اشیاء را دوست دارد؟ (به عنوان مثال بالا رفتن از میبل، وسایل پارک یا پله ها را دوست داشته باشد)
ندارد	دارد	5- آیا کودک شما با انگشتانش حرکات غیرعادی در جلوی چشمانش انجام می دهد؟ (به عنوان مثال انگشتانش را نزدیک چشمانش دائما تکان دهد)
ندارد	دارد	6- آیا زمانیکه کودک شما چیزی را می خواهد یا نیاز به کمک دارد از انگشت خود برای اشاره کردن استفاده می نماید؟ (به عنوان مثال به خوراکی یا اسباب بازی که دور از دسترس او قرار دارد اشاره می کند)
ندارد	دارد	7- آیا کودک شما با اشاره کردن چیزهایی که برایش جالب است را به شما نشان می دهد؟ (به عنوان مثال به هواپیما در آسمان اشاره کند یا به کامیونی که از خیابان رد می شود اشاره کند)
ندارد	دارد	8- آیا کودک شما به کودکان دیگر علاقه ای دارد؟ (به عنوان مثال کودکان دیگر را تماشا کند، یا به آنها لبخند بزند و یا با آنها همراه شود)
ندارد	دارد	9- آیا کودک شما با آوردن یک شی یا نگه داشتن آن در مقابل شما (بدون اینکه هدفش خواستن آن شی باشد) تلاش می کند تا آن شی را به شما نشان دهد؟ (به عنوان مثال یک گل یا حیوان عروسکی و یا کامیون اسباب بازی را به شما نشان دهد)

ندارد	دارد	10- آیا زمانیکه اسم کودکان را صدا می زنید، او واکنش نشان می دهد؟ (به عنوان مثال زمانیکه اسمش را صدا می زنید او به سمت صدا بر میگردد، یا با کلام و صداسازی واکنش نشان می دهد و یا وقتیکه اسمش را صدا میزنید کاری را که در حال انجام دادن آن است متوقف می کند)
ندارد	دارد	11- زمانیکه شما به کودکان لبخند می زنید، آیا او در پاسخ به لبخند شما لبخند می زند؟
ندارد	دارد	12- آیا کودک شما زمانیکه صداهای معمول روزمره را می شنود، ناراحت و آشفته می شود؟ (به عنوان مثال صدای جاروبرقی یا صدای موسیقی و آهنگ بلند او را آشفته می کند)
ندارد	دارد	13- آیا کودک شما می تواند راه برود؟
ندارد	دارد	14- آیا کودک شما زمانیکه با او حرف می زنید یا با او بازی می کنید و یا به او لباس می پوشانید به چشمان شما نگاه میکند؟
ندارد	دارد	15- آیا کودک شما تلاش می کند تا کارهایی که شما انجام می دهید را تقلید کند؟ (به عنوان مثال به تقلید از شما با دست بای بای کند یا دست بزند و یا صداهای خنده داری که شما تولید می کنید را تقلید کند)
ندارد	دارد	16- آیا وقتیکه شما سر خود را به سمت چیزی یا شیئی بر می گردانید تا به آن نگاه کنید، کودک شما نگاه شما را دنبال می کند (تا ببیند شما به چه چیزی نگاه می کنید)
ندارد	دارد	17- آیا کودک شما تلاش می کند تا توجه شما را به سمت خودش جلب کند؟ (به عنوان مثال به شما بگوید "منو نگاه کن" یا "به من نگاه کن" و یا به شما طوری نگاه کند که هدفش این باشد که شما او را تشویق کنید)
ندارد	دارد	18- آیا کودک شما کارهایی را که به او می گوئید تا انجام دهد را درک می کند؟ (به عنوان مثال وقتیکه بدون اشاره کردن به او می گوئید "کتاب را روی صندلی بذار" یا "پتو را برای من بیار" کودک شما دستور شما را درک می کند)
ندارد	دارد	19- وقتی اتفاق جدیدی رخ می دهد، آیا کودک شما به چهره ی شما نگاه می کند تا واکنش شما را در مورد آن اتفاق جدید ببیند؟ (به عنوان مثال زمانیکه کودک شما صدای عجیب و غریب یا خنده داری می شنود و یا اسباب بازی جدیدی می بیند به چهره شما نگاه می کند)
ندارد	دارد	20- آیا کودک شما فعالیت ها یا بازی های حرکتی (که همراه با جست و خیز است) را دوست دارد؟ (به عنوان مثال تاب خوردن یا روی زانوی شما بالا و پایین شدن را دوست دارد)

1- آیا زمانیکه به چیزی در گوشه ای از اتاق اشاره می کنید، ..... به آن شی نگاه می کند؟

خیر

آری

وقتیکه شما به برخی اشیا اشاره می کنید، واکنش کودک شما معمولاً چیست؟

لطفاً مثال بزنید وقتیکه شما به برخی اشیا اشاره می کنید، کودکان چگونه واکنش نشان می دهد؟ (اگر والدین یک نمونه قابل قبول مشابه مثال ها زیر را ارائه ندادند، تک تک مثال های زیر را از آنها بپرسید)

نمونه های غیر قابل قبول:

- شما را نادیده می گیرد (بودن یا نبودن برای مهم نیست)
  - کاملاً تصادفی به اطراف نگاه می کند
  - به انگشت اشاره شما نگاه می کند
- بلی خیر
بلی خیر
بلی خیر

نمونه های قابل قبول:

- نگاه کردن به آن وسیله
  - اشاره کردن به آن وسیله
  - نگاه کردن و بیان چیزی در مورد آن وسیله
  - فقط وقتی به آن وسیله نگاه می کند که والدین به آن وسیله اشاره کنند و بگویند "نگاه کن"
- بلی خیر
بلی خیر
بلی خیر
بلی خیر

اگر فقط به نمونه های غیر قابل قبول پاسخ بلی بدهد

کودک این رفتار را ندارد

اگر هم به نمونه های غیر قابل قبول و هم به نمونه های قابل قبول پاسخ بلی بدهد، از والدین بپرسید واکنش کودک در اغلب موارد شبیه موارد قابل قبول است یا شبیه موارد غیر قابل قبول؟

اگر خانواده پاسخ داد که اکثر مواقع مورد غیر قابل قبول را انجام می دهد

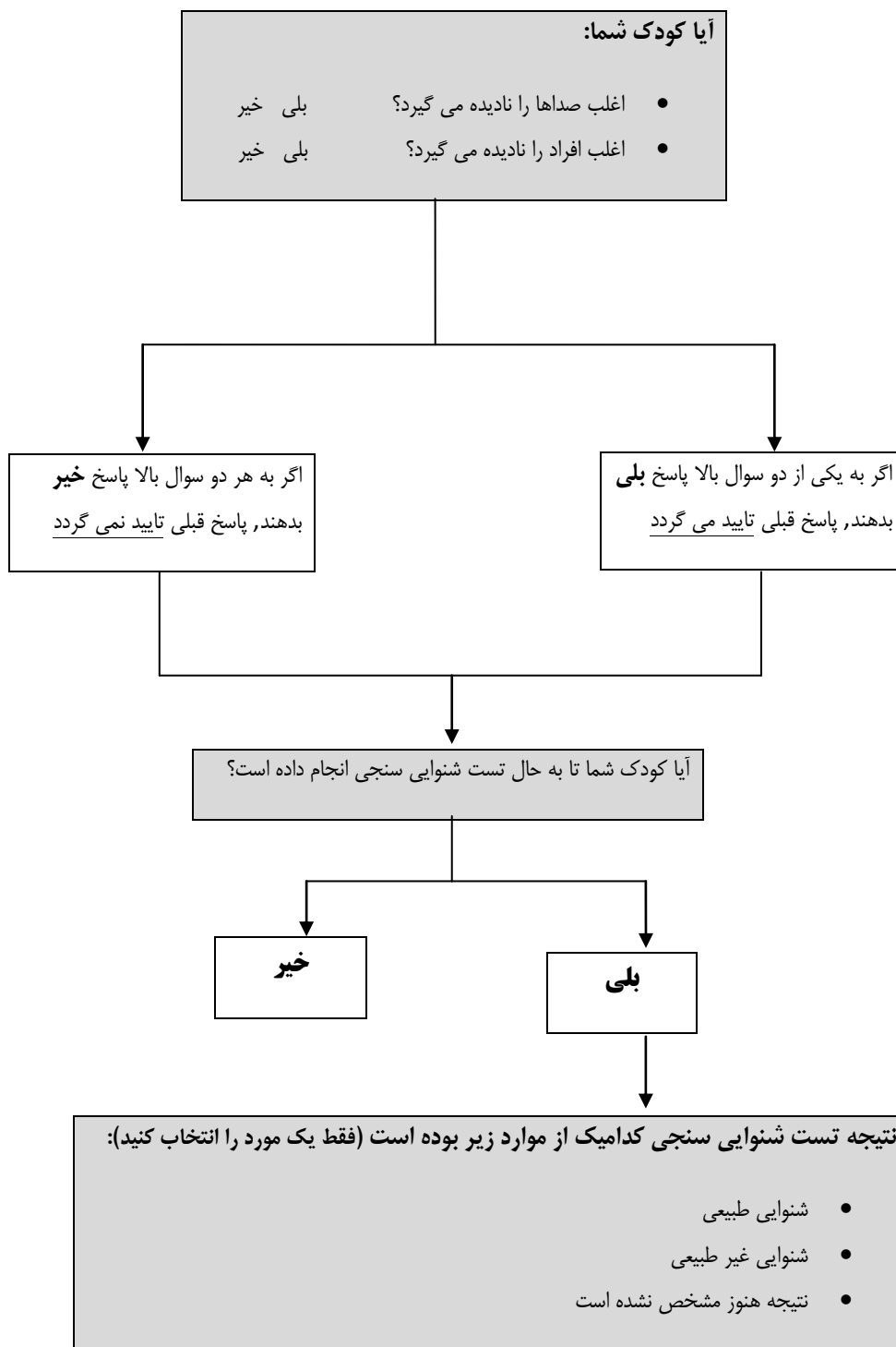
اگر خانواده پاسخ داد که اکثر مواقع مورد قابل قبول را انجام می دهد

اگر فقط به نمونه های قابل قبول پاسخ بلی بدهد

کودک این رفتار را دارد

2- طبق گزارش شما، شما گمان کرده اید که کودکان ممکن است ناشنوا باشد. چه چیزی باعث شد که شما چنین

شکی کنید؟

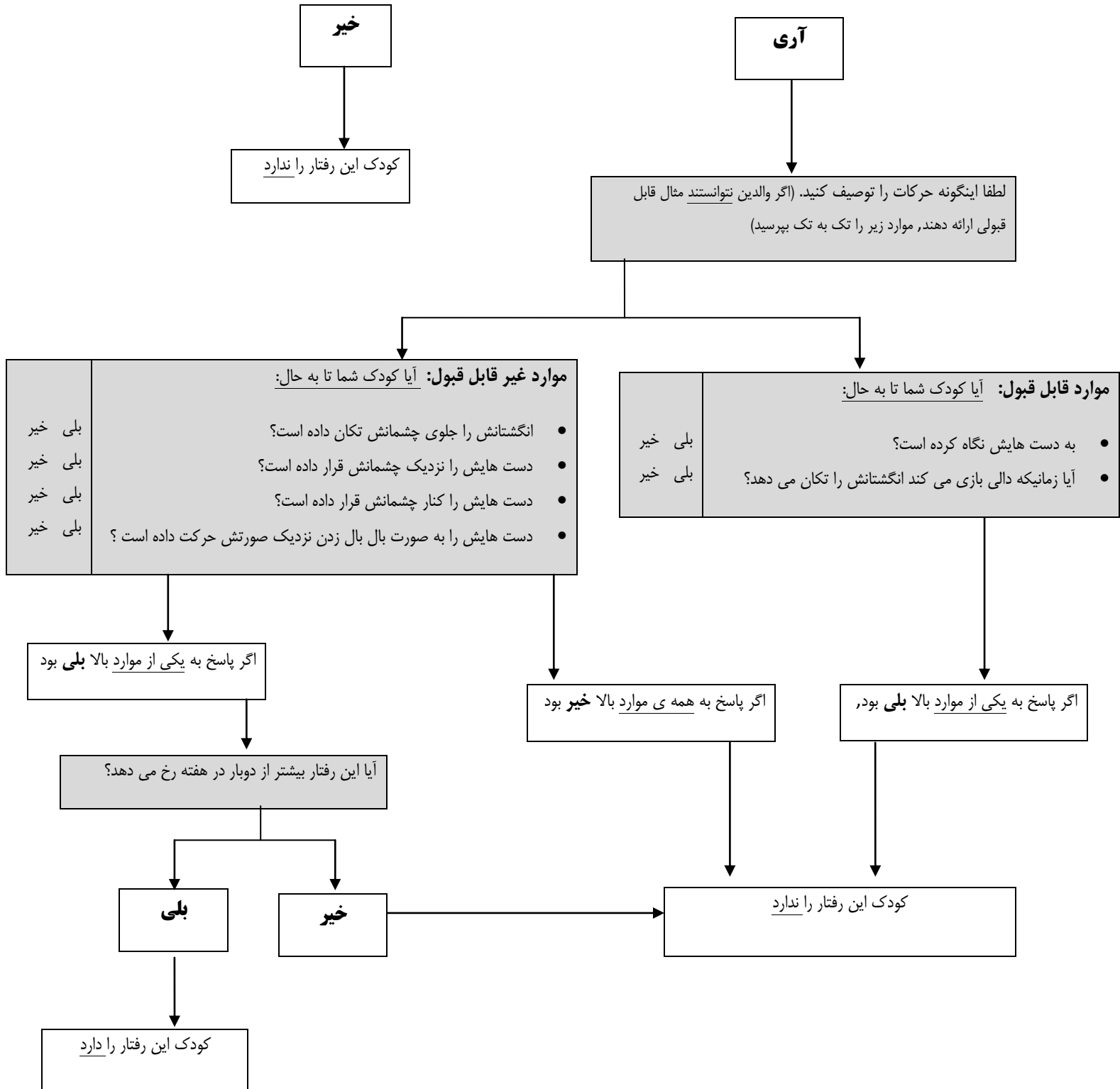

3- آیا کودک شما بازی های وانمودی یا ساختگی انجام می دهد؟

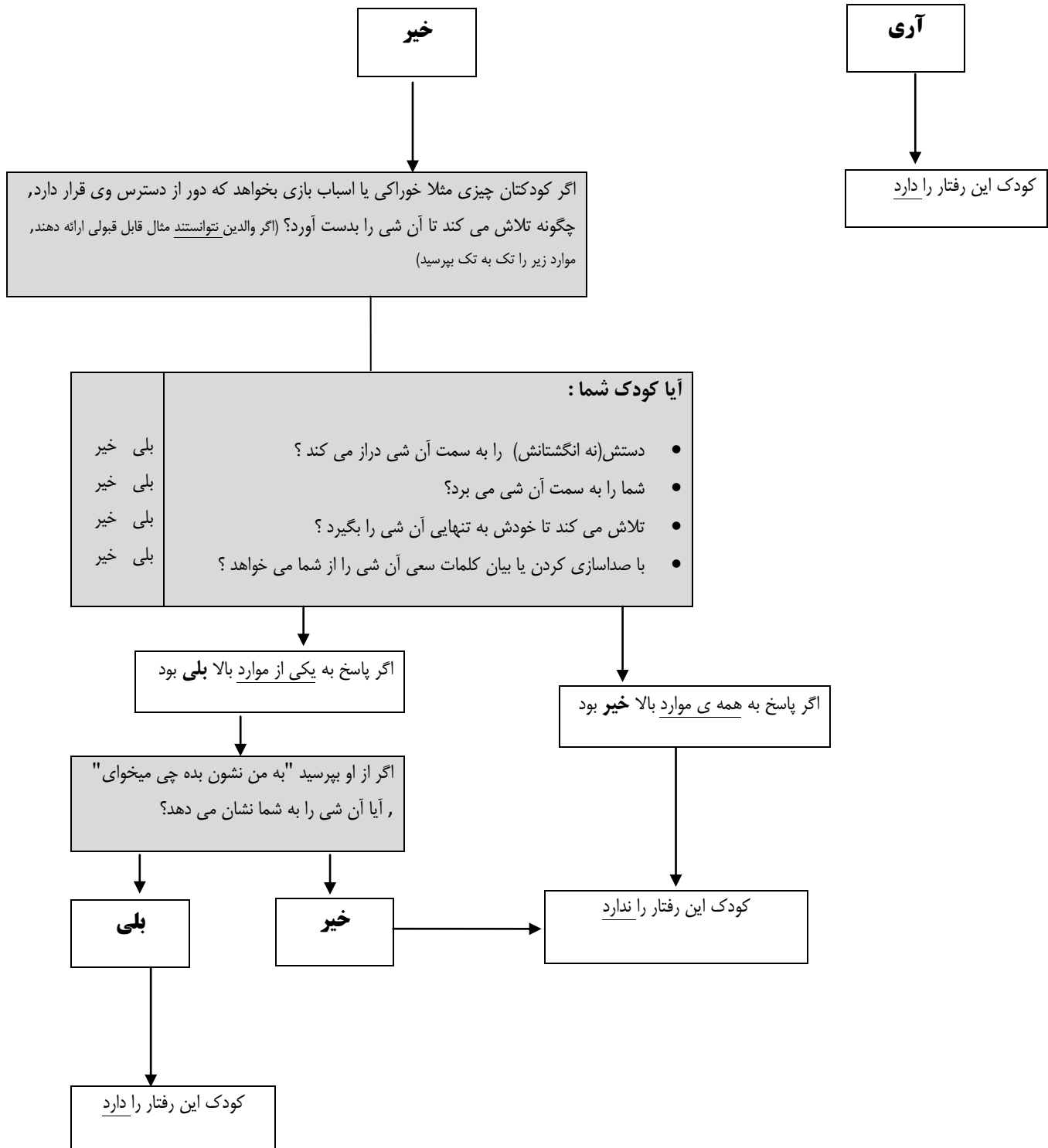

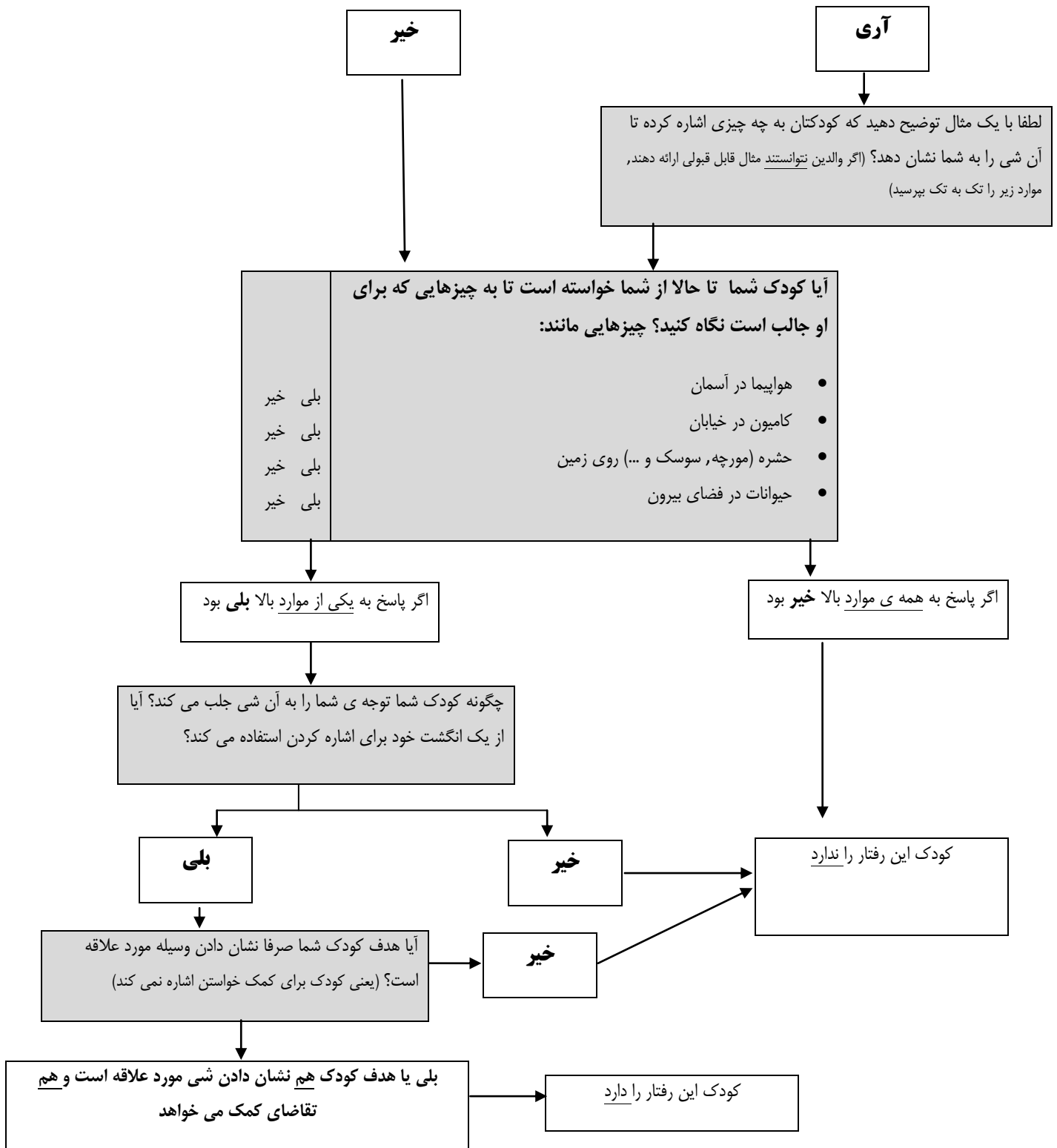
5- آیا کودک شما با انگشتانش حرکات غیرعادی در جلوی چشمانش انجام می دهد؟

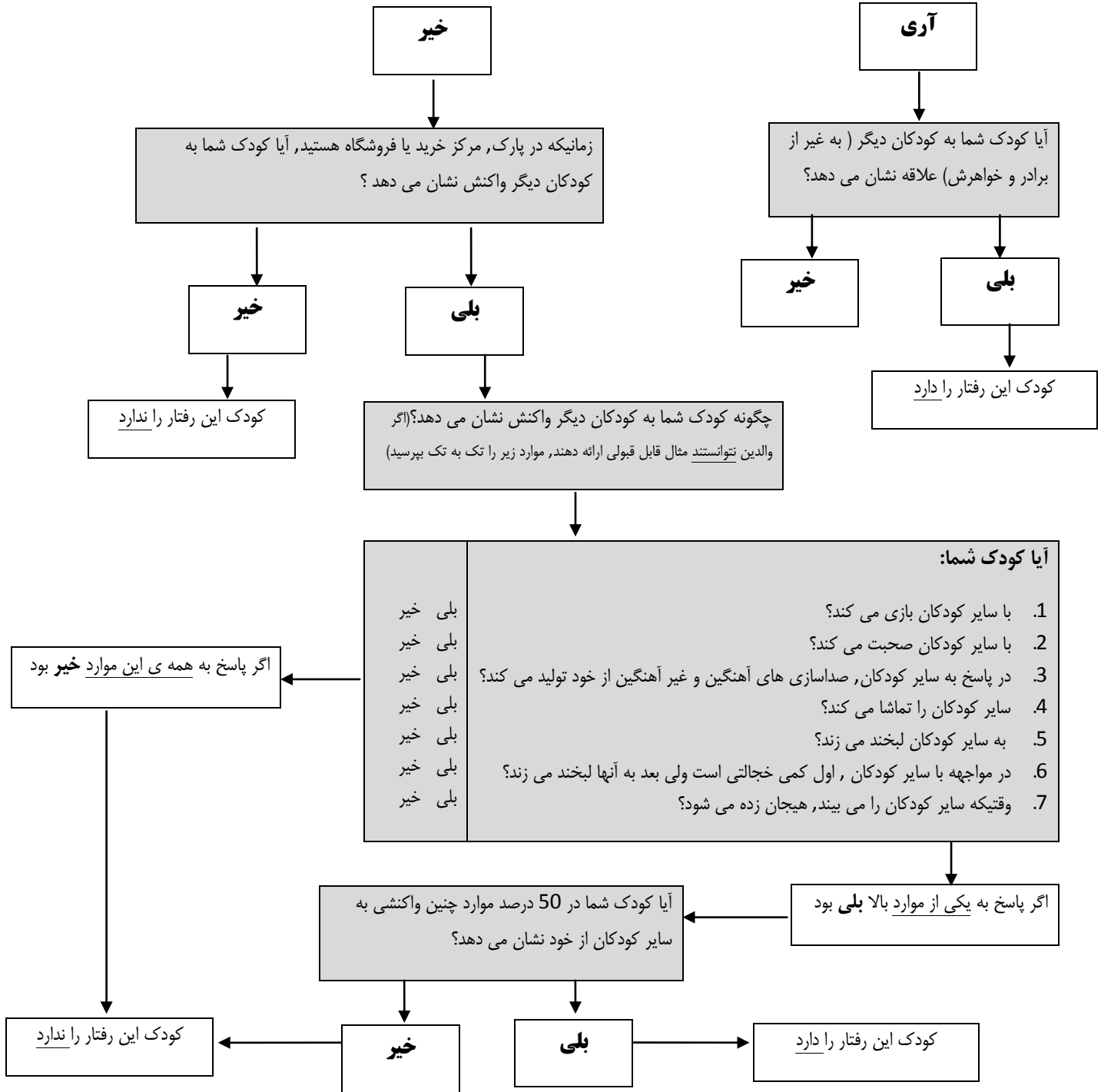
6- آیا زمانیکه کودک شما چیزی را می خواهد یا نیاز به کمک دارد از انگشت خود برای اشاره کردن استفاده می نماید؟

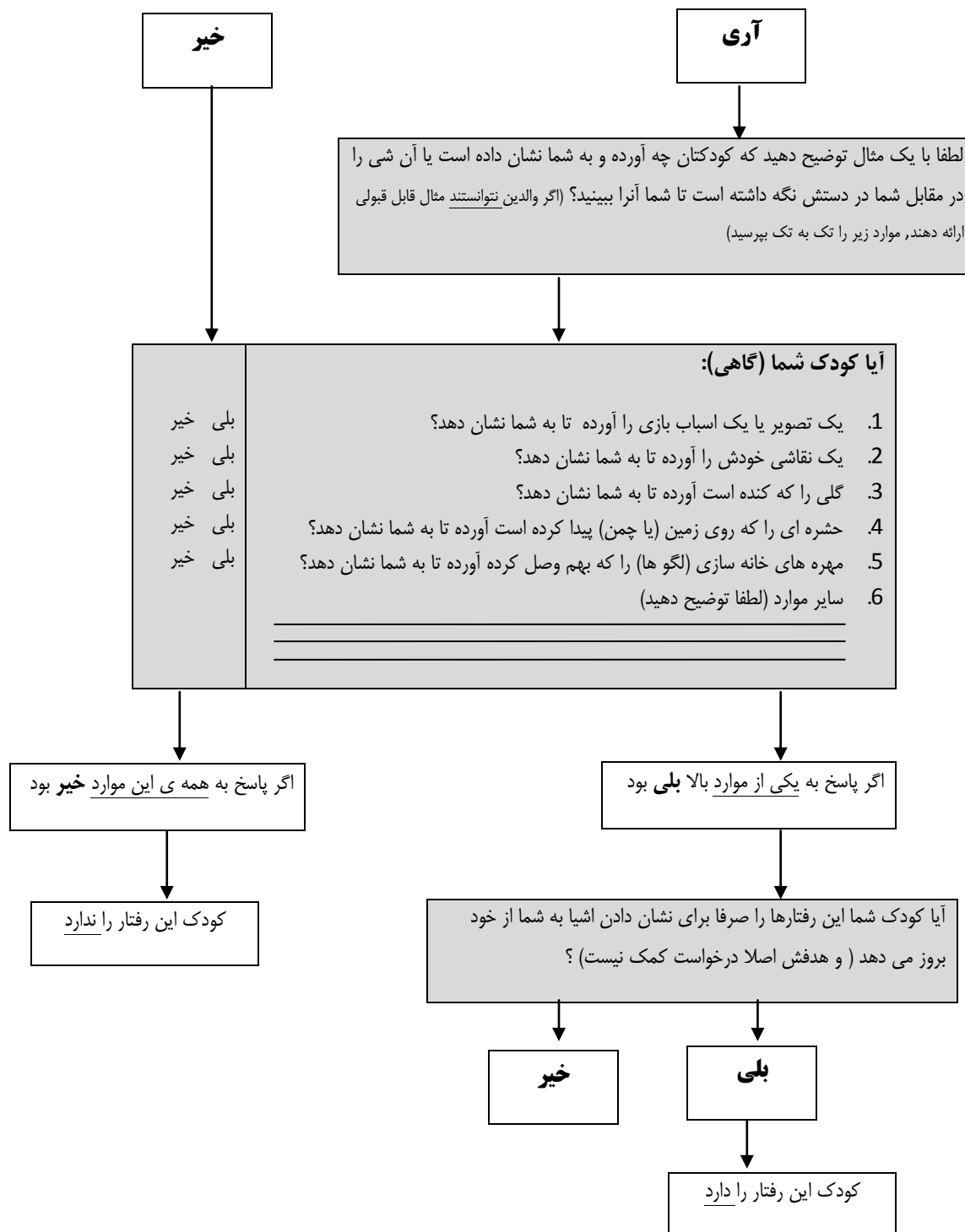
7- آیا کودک شما با اشاره کردن چیزهایی که برایش جالب است را به شما نشان می دهد؟

8- آیا کودک شما به کودکان دیگر علاقه ای دارد؟

9- آیا کودک شما با آوردن یک شی یا نگه داشتن آن در مقابل شما (بدون اینکه هدفش خواستن آن شی باشد) تلاش می کند تا آن شی را به شما نشان دهد؟

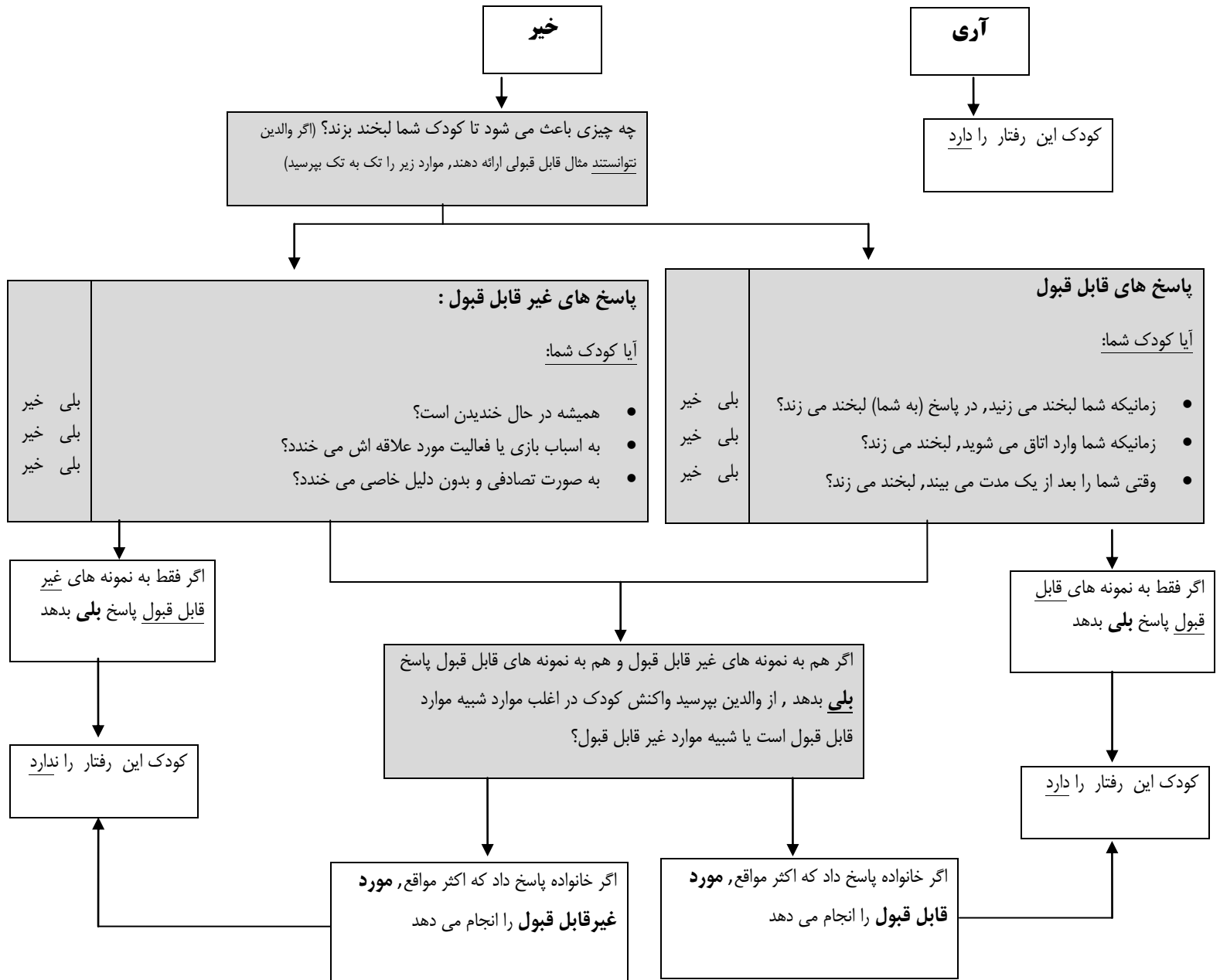

10- آیا زمانیکه اسم کودکان را صدا می‌زنید، او واکنش نشان می‌دهد؟

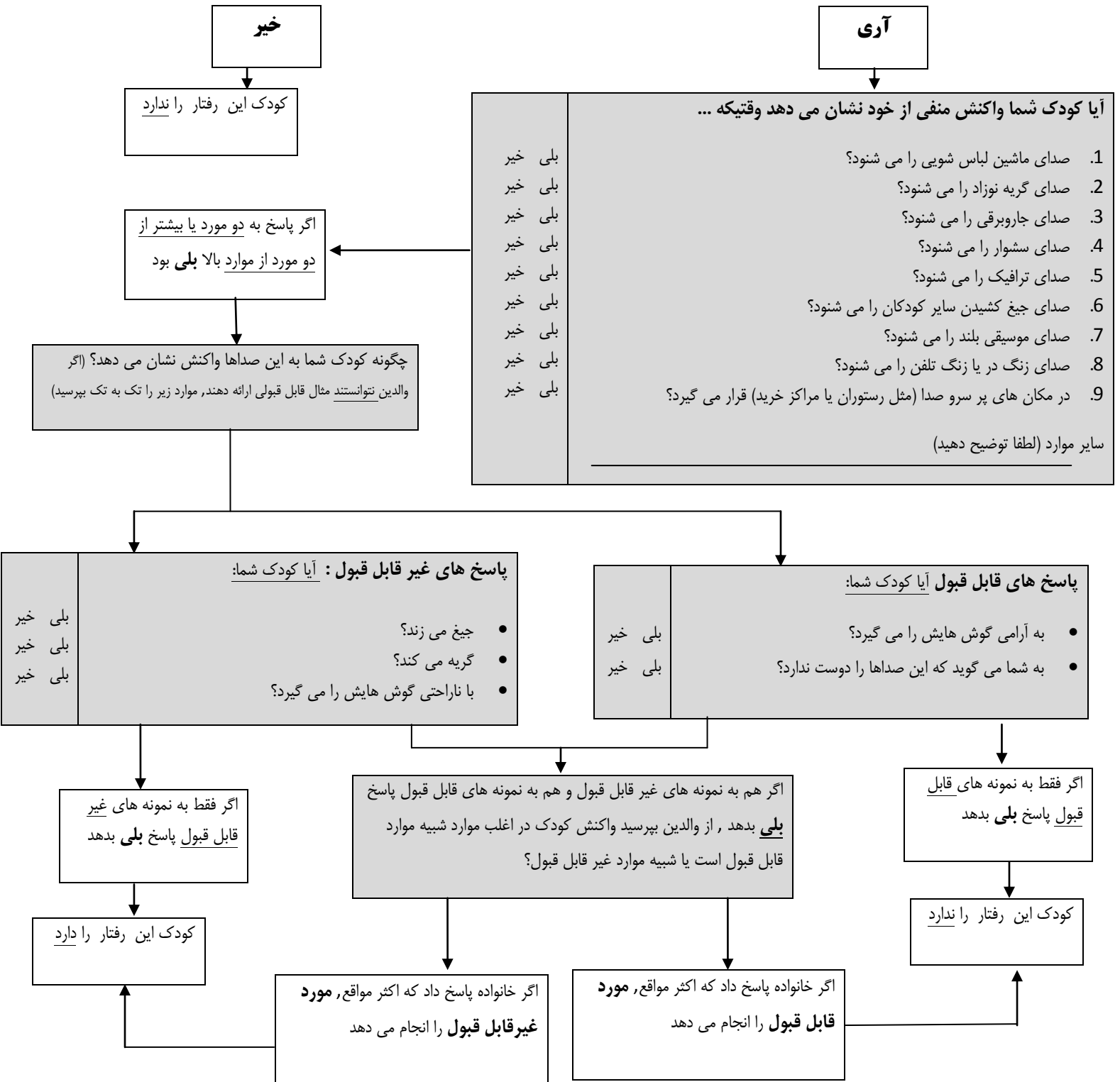

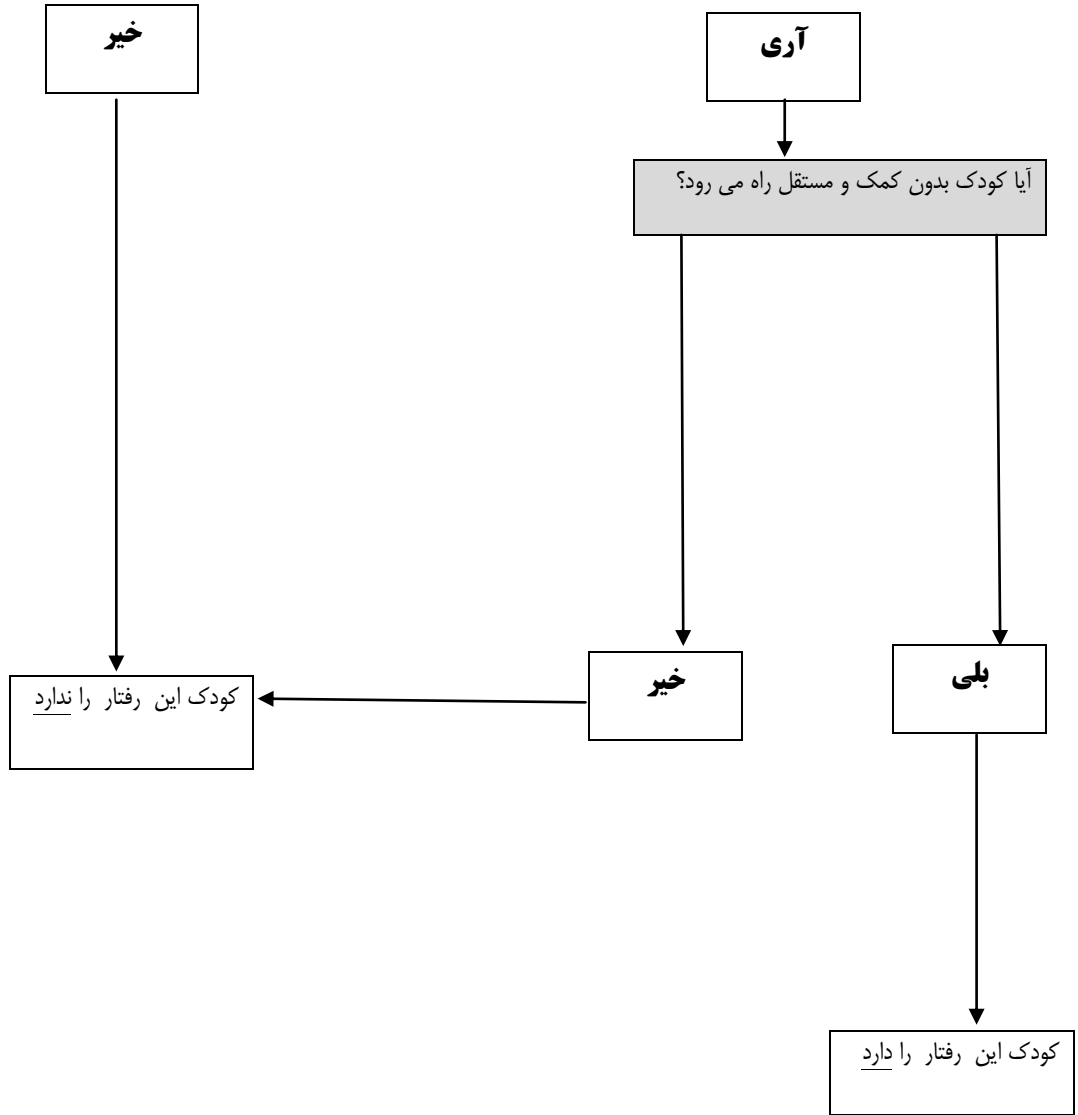
11- زمانیکه شما به کودکان لبخند می زنید، آیا او در پاسخ به لبخند شما لبخند می زند؟

12- آیا کودک شما زمانیکه صداهای معمول روزمره را می شنود، ناراحت و آشفته می شود؟

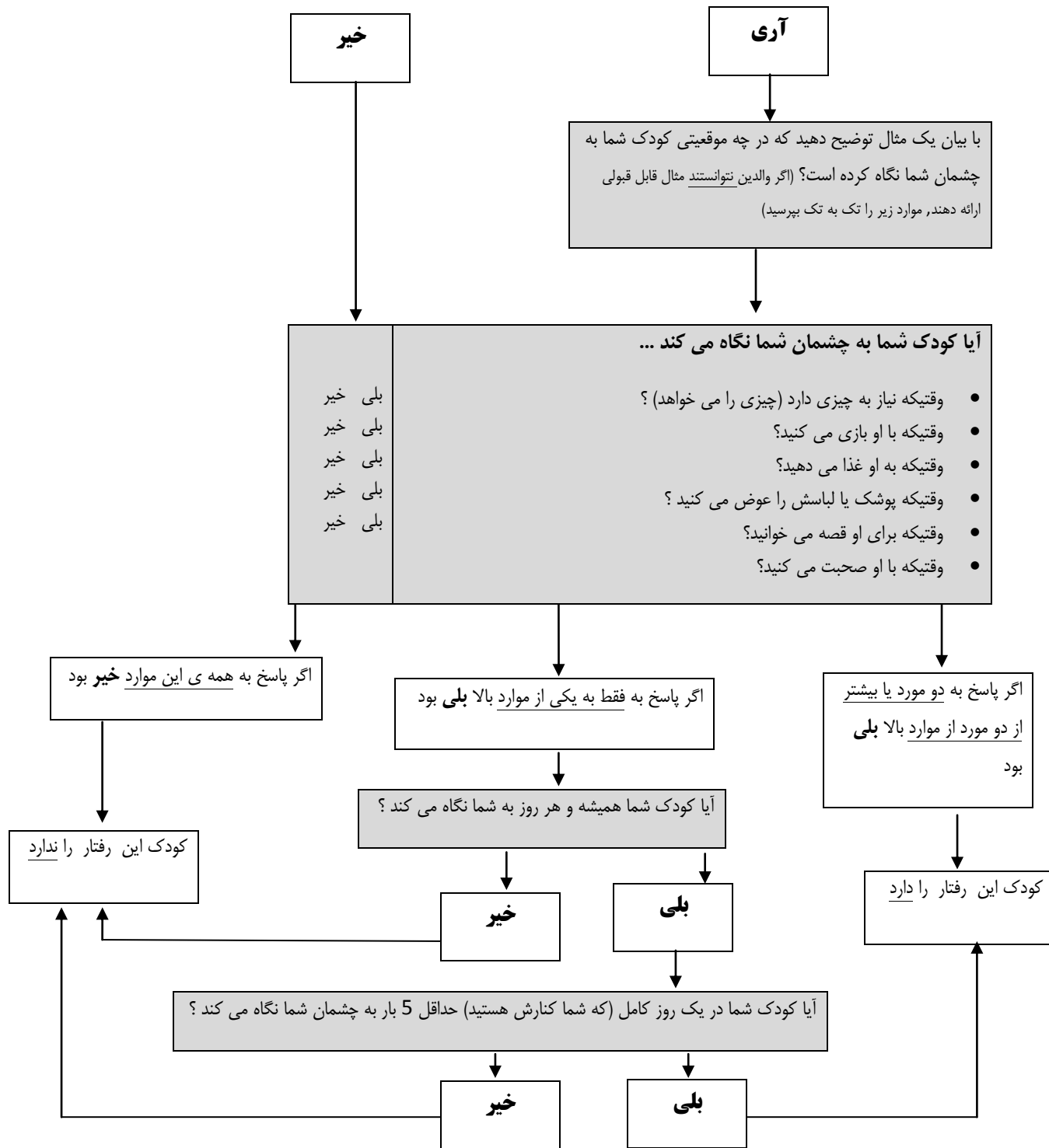

13- آیا کودک شما می تواند راه برود؟

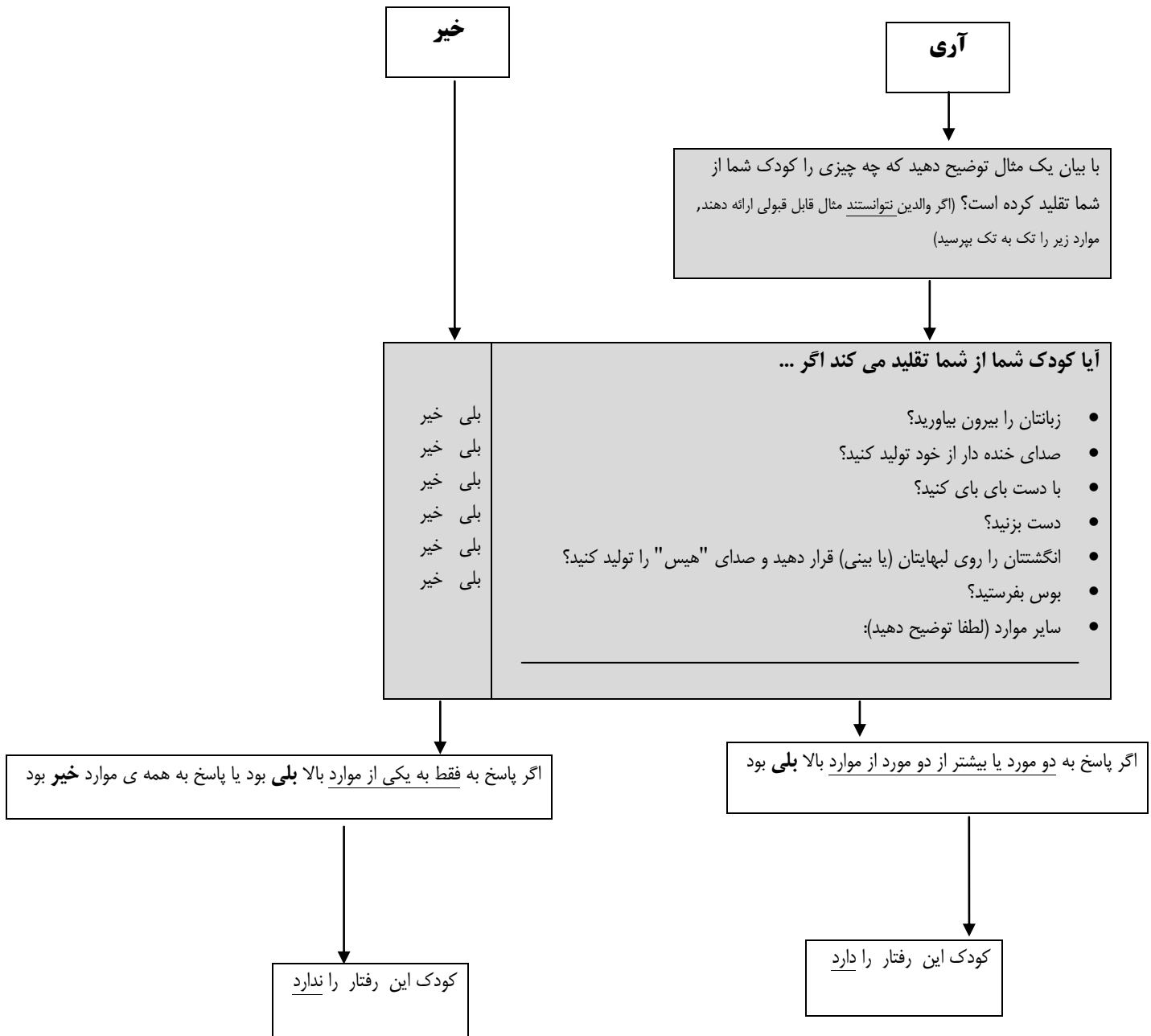

14- آیا کودک شما زمانیکه با او حرف می زنید یا با او بازی می کنید و یا به او لباس می پوشانید به چشمان شما

نگاه میکند؟

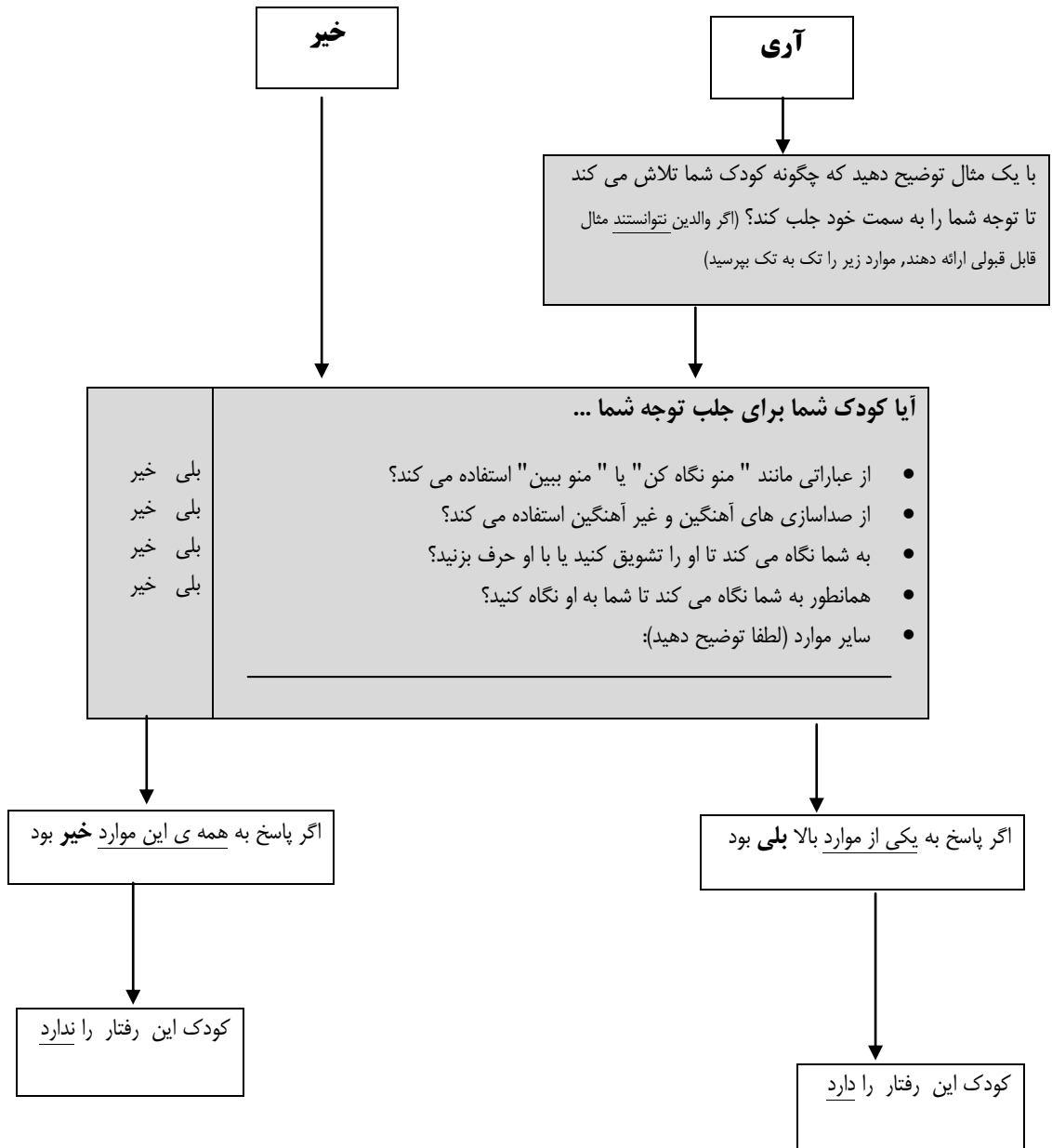

15- آیا کودک شما تلاشی می کند تا کارهایی که شما انجام می دهید را تقلید کند؟

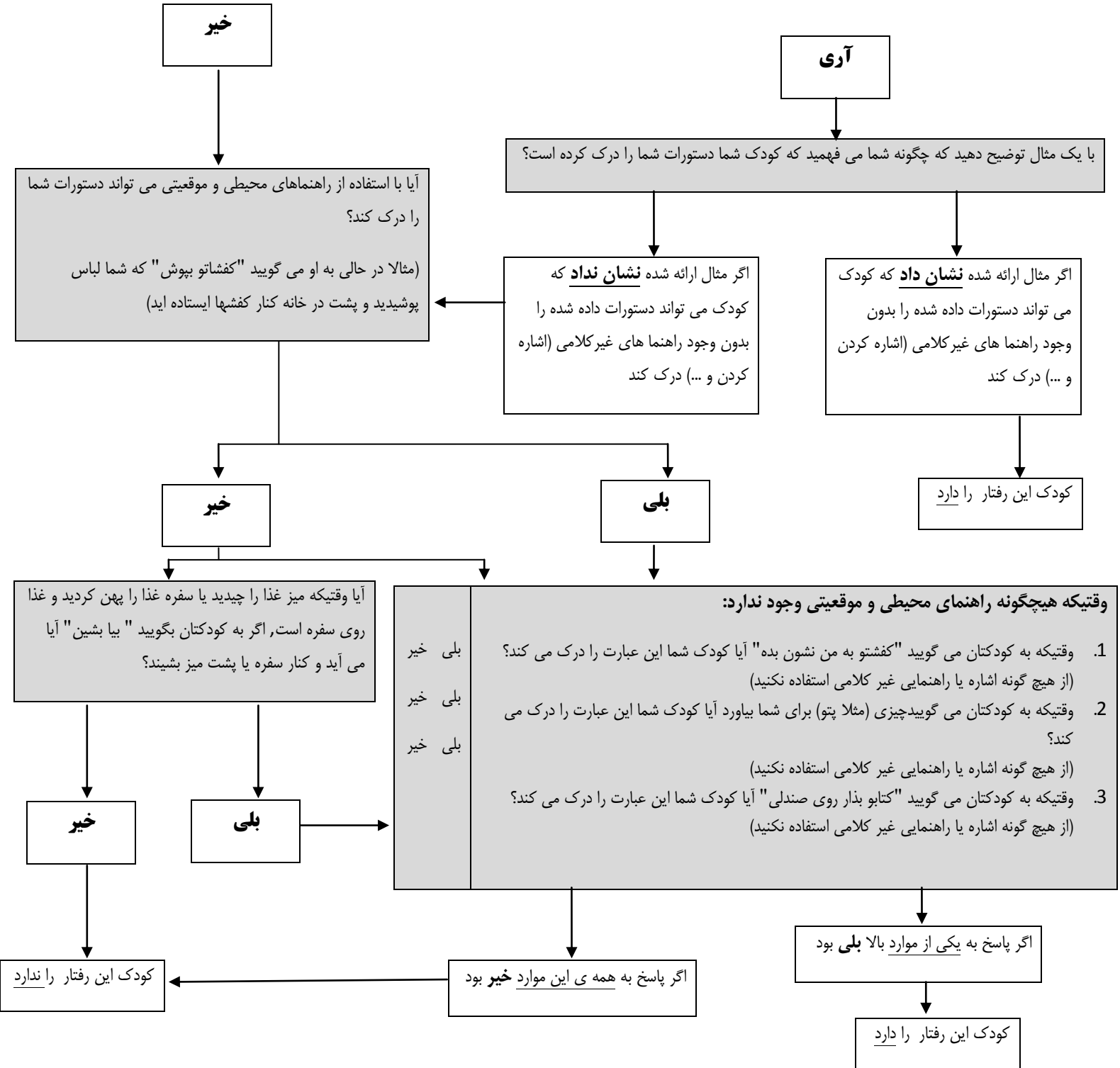

17- آیا کودک شما تلاش می کند تا توجه شما را به سمت خودش جلب کند؟

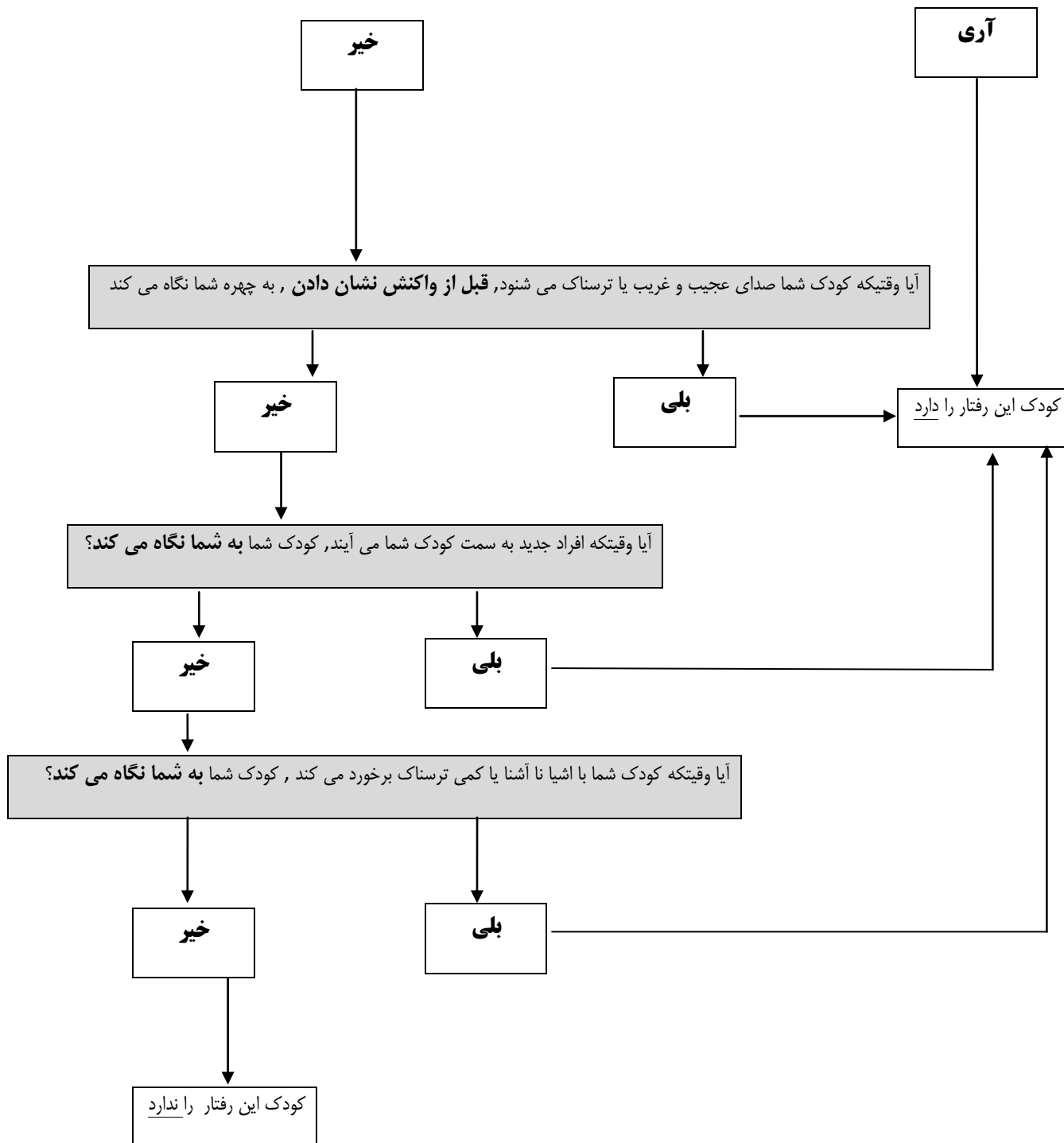

18- آیا کودک شما کارهایی را که به او می گویند تا انجام دهد را درک می کند؟

19- وقتی اتفاق جدیدی رخ می دهد, آیا کودک شما به چهره ی شما نگاه می کند تا واکنش شما را در مورد آن اتفاق جدید ببیند؟

20- آیا کودک شما فعالیت‌ها یا بازی‌های حرکتی (که همراه با جست و خیز است) را دوست دارد؟

